

UPPLAPPA, v. a. 1. Lappa något, att det åter blir brukbart. — Äfv. *Lappa u'pp*. — *Upplappande*, n. 4. o. *Upplappning*, f. 2.

UPPLASTA, v. a. 1. Föra (varor) i land ifrån ett fartyg. — Äfv. *Lasta upp*. — *Upplastande*, n. 4. o. *Upplastning*, f. 2.

UPPLEDSEN, a. 2. Se *Utledsen*.

UPPLEFVA, v. a. 1. o. 2. Lefva ända till; lefva, tills något inträffar; under sin lefnad pröfva, röna. *U. en hög ålder. Jag u-fver ej den dag, då... Han u-fde den sorgen att se alla sina barn lik. Jag har u-t många missöden.* — V. n. *U. på nytt, få nytt lif, lifvas.* — Äfv. *Lefva upp* (endast för neutrum).

UPPLEMNA, v. a. 1. Föra från ett lägre ställe till ett högre och aflemna. — Äfv. *Lemna upp*. — *Upplemnande*, n. 4. o. *Upplemning*, f. 2.

UPPLENA, v. a. o. n. 1. Se *Lena upp*. — *Upplende*, n. 4.

UPPLETA, v. a. 1. Leta efter något, tills man finner det. — Äfv. *Leta upp*. — *Upplåtande*, n. 4. o. *Upplåtning*, f. 2.

UPPLEXA, v. a. 1. (fam.) Gifva skarp tillrättavisning. — Äfv. *Lexa upp*. — *Upplexande*, n. 4.

UPPLIFVA, v. a. 1. Gifva nytt lif, lifva, muntra, uppriska, vederqvicka. *Solen u-r åter växterna. U-s af vin.* (Fig.) *Åter u. ens mod, ifver, gifva en nytt mod, ny ifver. U. ett embete, återställa det. U. minnet af något, förnya hågkomsten deraf. U. det gamla hatet, återväcka det.* — Äfv. *Lifva upp*. — *U-s, v. dep.* Få nytt lif, lifvas, vederqvickas. — *U-nde*, part. akt. Brukas stundom adjektivt, t. ex.: *En u. musik. — U-d*, part. pass. Lifvad, uppriskad, muntrad, munter. — *Upplifvande*, n. 4.

UPPLINDA, v. a. 1. Uppteckla något, hvarmed ett föremål blifvit lindadt. *U. en linda.* — Äfv. *Linda upp*. — *Upplindande*, n. 4. o. *Upplindning*, f. 2.

UPPLINIERA, v. a. 1. Liniera färdig till skrifning. *U. papper till räkningar.* — Äfv. *Liniera upp*.

UPPLOCKA, v. a. 1. (af *Locka*) Locka att komma nerifrån upp. — Äfv. *Locka upp*. — *Upplockande*, n. 4. o. *Upplockning*, f. 2.

UPPLOCKA, v. a. 1. (af *Plocka*) Plocka och upptaga, upphämta. — Äfv. *Plocka upp*. — *Upplockande*, n. 4. o. *Upplockning*, f. 2.

UPPLOPP, n. 5. En genom någon tillfällighet föranledd sammanskockning af personer, som göra polismakten motstånd, men utan upprorisk afsigt. *U. inträffa i stora städer ofta. Göra u.*

UPPLOSSA, v. a. 1. Lossa och öppna. — Äfv. *Lossa upp*. — *Upplossande*, n. 4. o. *Upplossning*, f. 2.

UPPLUCKRA, v. a. 1. Göra väl lucker. — *U. åkerjorden.* — *Uppluckring*, f. 2.

UPPLUGGA, v. a. 1. Stryka upp luggen, t. ex. på kläde. — *Uppluggande*, n. 4. o. *Uppluggning*, f. 2.

UPPLÜPEN, se *Upplöpa*.

UPPLYFTA, v. a. 1. o. 2. 1) Lyfta uppåt, högre upp; höja; åter uppställa, uppressa något fallet. *U. en börd från marken på årlarna. U. sina händer. U. ögonen mot höjden. U. ett barn, som fallit omkull.* (Fig.) *U. till skyarna, i högsta måtto prisa. U. till anseende, höja till anseende* (en förut ringa person). *U. sitt hjerta till Gud, vända sina tankar till Gud*

i bönen eller i gudliga betraktelser. — Äfv. *Lyfta upp* (ej i fig. mening). — 2) (fig.) Gifva lyftning; gifva högre, ädlare syftning; lifva med högre känslor. *Det u-ter själen, tankekraften, att studera naturen.* — *U-nde*, part. akt. Brukas adjektivt för bem. 2. *En u. tanke.* — *Upplifytande*, n. 4. o. *Upplifyftning*, f. 2.

UPPLYSA, v. a. 2. 1) Sprida ljus öfver. *Solen u-ser jorden.* — *Syn. Belysa.* — 2) (fig.) a) Gifva förmåga att klart inse, att fatta, begripa; bibringa riktiga begrepp. *U. någon om ett misstag.* — b) (särskilt) Bibringa riktiga begrepp i andligt och religiöst hänseende. *U. menniskorna. O Herre! upplys mitt förstånd.* — c) Förklara. *U. ett ämne. U. en mörk text. U. en sats med exempel. Tiden skall u. allt.* — *Syn. Belysa.* — 3) *U. på predikstolen*, vid offentlig gudstjenst ifrån predikstolen tillkännagifva, att något blifvit hittadt. Oftare säges för denna bem. *Lysa upp.* — *U-nde*, part. akt. Brukas äfv. adjektivt, t. ex.: *En u. förklaring. U. tillägg. U. noter.* — *U-st*, part. pass. *U. rum. gata.* Brukas ofta bildligt som adjektiv, och betyder då: Som har sanna, tillräckliga och tillämpliga kunskaper. *U. förstånd. En u. man. U. tidehvarf. I dessa u-a tider.*

UPPLYSARE, m. 5. Den, som upplyser (i andlig mening).

UPPLYSNING, f. 2. 1) a) Spridning af ljus öfver något. *Jordens u. genom solen.* — *Syn. Belysning.* — b) Det ljus, som sprides öfver något. *U-en i rummet var svag.* — *Syn. Belysning.* — 2) a) (i allmänhet) Bibringande af riktiga begrepp angående en sak, ett ämne; underrättelse; förklaring. *Få u. om något. Gifva u. i en sak, i ett ämne. Det skaffade ingen u. De, som åstunda närmare u. härom.* — *Syn. Belysning.* — b) (särskilt) Sanna, tillräckliga och tillämpliga kunskaper, och, såsom en följd deraf, frihet ifrån villfarelser och fördomar. *Arbeta på nationens u. U-en*, allmänt utbredda sådana kunskaper. *Religiös och politisk u.*, riktiga begrepp om människans sanna förhållande till sina medmenniskor, till staten och till Gud. — c) teol.) Den H. Andes nådeverk, i hvilket han genom lagen och evangelium meddelar den kallade människans kunskap om hennes syndaelände samt om nåden i Christo. — 3) *U. från predikstolen*, tillkännagifvande från predikstolen, att något blifvit hittadt, tillvarataget.

UPPLYSNINGSVIS, adv. Såsom upplysning; i ändamål att upplysa. *U. får jag nämna, all...*

UPPLYST, se *Upplysa*.

UPPLYST, adv. På ett sätt, som röjer ett upplyst förstånd; såsom man bör vänta af ett upplyst förstånd. *Ni tackes u. finna, inse, all...*

UPPLÅGA, v. n. 1. Se *Uppblossa*. — Äfv. *Låga upp*.

UPPLÅNA, v. a. 1. Förskaffa sig genom lån; låna på flera håll. Säges endast om penningar, helst i fråga om större summor. *U. penningar.* — Äfv. *Låna upp*. — *Upplånande*, n. 4. o. *Upplånning*, f. 2.

UPPLÅTA, v. a. 5. (böjes som *Låta*) 1) Öppna. *U. dörren. U. sin mun.* — Äfv. *Låta upp*. — 2) Öfverlåta, öfverlemna till någon nyttjandet af en sak. *Jag har u-låtit åt honom nyttjande rätten dertill. U. ett rum åt någon.* — *Upplåtande*, n. 4.

UPPLÅTELSE, f. 5. Öfverlåtande. Jfr. *Upplåta*.